

ויעמד מלאך ה' במשעול הפרמים וגו'. מה פתוב למעלה? בהתחלה פתוב ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה. ותלך בדרך ישר, מצד השדה, (התעוררה) ונטתה ממה שהיה בה. ויך בלעם את האתון להטתה הדרך, להסתותה מאותו דרך של השדה. אמר רבי יוסי, בין המלאך ובין בלעם הייתה האתון במצוקה. אחר כך ראה בלעם שלא היה יכול, אז ויך את האתון במקל, כמו שנתבאר.

ויעמד מלאך ה' וגו'. אמר רבי אבא, כמה יש לנו להסתכל בדברי התורה. פסוקים אלו רמוזים בחכמה עליונה. וכי לחנם יצא מלאך זה להראות לאתון אחת, או לעמד מולה בין הפרמים פעם כפאן ופעם כפאן? אלא הכל סוד עליון הוא, והכל רצה הקדוש ברוך הוא כדי להגן על ישראל ולא ישלטו בהם מינים רעים, משום שהם חלקו של הקדוש ברוך הוא.

ויעמד מלאך ה' וגו'. למדנו מצד האמא, פשהיא מתעטרת, יוצאים בעטרותיה אלף וחמש מאות צדדים חקוקים בתכשיטיה. וכשרוצה להזדוג במקל, מתעטרת בעטרה אחת של ארבעה גונים. אותם גונים לוחטים בארבעת צדדי העולם, כל גון וגון לוחט שלש פעמים באותו צד, שהם שנים עשר תחומים חקוקים, ונכנסים ונכללים בשנים עשר אחרים. בראש העטרה יש ארבע חומות לארבעה צדדים, והם מגדלות, כמו שנאמר (שיר השירים ה) מגדלות מרקחים. מה זה מרקחים? כמו שנאמר (שם א) מפל אבקת רוכל. ועל כל מגדל ומגדל שלשה פתחים קבועים באבנים טובות

ויעמד מלאך ה' במשעול הפרמים וגו'. (במדבר כב) מה פתיב לעילא, בקדמיתא כתיב, ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה, ותלך בארץ מישר, מסטרא דשדה, (אתער) ואתרכינת ממה דהוה בה. ויך בלעם את האתון להטותה הדרך לאסטאה לה מההוא ארחה דשדה. אמר רבי יוסי, בין מלאכא ובין בלעם הות אתנא בעאקו. לבתר פד חמא בלעם, דלא הוה יכול, פדין ויך את האתון במקל. כמה דאתמר.

ויעמד מלאך ה' וגו'. אמר רבי אבא, כמה אית לן לאסתפלא במלי דאורייתא, הגי קראי רמיזי (דף ר"ט ע"א) בחכמתא עלאה. וכי למגנא נפק האי מלאכא, לאתחזאה לחד אתנא. או למיקם בין פרמיא לקבלה, זמנא הכא וזמנא הכא. אלא כלא רזא עלאה הוא, וכלא בעי קדשא בריה הוא בגין לאגנא עלייהו דישראל, ולא ישלטו בהו זינין בישין, בגין דאינון חולקיה דקודשא בריה הוא.

ויעמד מלאך ה' וגו'. תאנא, מסטרא דאמא, פד איהי מתעטרא, נפקין בעטרהא אלף וחמש מאה סטרי גליפין בתכשיטה. וכד בעאת לאזדווגא במלפא, מתעטרא בחד עטרא דארבע גוונין. (גוונין) אינון גוונין מתלהטן בארבע סטרי עלמא, כל גוונא וגוונא מתלהטא תלת זמנין בההוא סטרא. דאינון תריסר תחומי גליפין. ועאלין ואתפלילו בתריסר אתרנין.

ברישא דעטרא, אית ארבע שורין לארבע סטרין, ואינון מגדלות, כמה דאת אמר (שיר השירים ה) מגדלות מרקחים. מהו מרקחים. כמה דאת אמר, (שיר השירים ג) מפל אבקת רוכל. ועל כל מגדלא ומגדלא ג' פתחין, קביעין באבנין טבין, מפל סטרא

מִכָּל צַד וְצַד. עֲטָרָה זוֹ מְאִירָה
(טהורה) (טמירה) בְּדִלּוּגִים שֶׁל אֹפִיר
בְּשִׁבִיל כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
(ישעיה יג) אֹקִיר אָנוּשׁ מִפְּזוֹ וְגו'.

תַּחַת הָעֲטָרָה תְּלוּיִים זְגֵי זָהָב
סְבִיבוֹתֶיהָ, זָג זָהָב מִצַּד זֶה, וְזָג
זָהָב מִצַּד זֶה, וְרִמּוֹן אֶחָד. (בתוך)
כְּגוֹן אוֹתוֹ רִמּוֹן יֵשׁ אֶלֶף זְגִים,
וְכָל זָג מֵהֶם לוֹהֵט בְּאֵדָם וְלִבָּן.
אוֹתוֹ רִמּוֹן נִחְלַק לְאַרְבָּעָה
חֻלְקִים, וְיֵשׁ פֶּתַח לְרֵאוֹת זְגֵיו.
שְׁלֹשׁ מְאוֹת וְעֶשְׂרִים וְחֲמִשָּׁה
זְגִים לְצַד זֶה, וְכֵן לְכָל צַד וְצַד,
עַד שְׁלוֹשֵׁים אַרְבָּעָה צַדֵּי
הָעוֹלָם מִמֶּרְאֵה כָּל פֶּלַח וּפְלַח,
וְהֵם נִקְרָאִים פֶּלַח הָרִמּוֹן, כְּמוֹ
שֶׁכְּתוּב (שיר השירים ד) כְּפֶלַח הָרִמּוֹן
רִקְתָּ מִבְּעַד לְצַמְתָּךְ.

אַרְבָּעָה גִלְגָּלִים בְּפִלְחֵי אַרְבַּע
הַזְּרוֹיֹת לּוֹקְחִים בְּגִלְגוּל אֶת אוֹתָהּ
עֲטָרָה, וּכְשִׁלּוֹקְחִים אוֹתָהּ,
מִזְדַּקְפִּים לְמַעַלָּה. עַד שֶׁמְגִיעִים
לְגִלְגוּל פֶּלַח הָעֲלִיּוֹן, שְׁנוֹהֵם
יּוֹמֵם וְלַיְלָה, מִתְחַבְּרִים כָּל אוֹתָם
פְּלָחִים, וְלוֹקְחִים הָעֲטָרָה
וְזוֹקְפִים אוֹתָהּ. וְקוֹל אוֹתָם
הַגִּלְגָּלִים נִשְׁמָע בְּכָל הָרְקִיעִים.
לְקוֹל נְעִימוֹתָם רּוֹעֵשִׁים כָּל כַּחוֹת
הַשָּׁמַיִם, וְכֻלָּם שׁוֹאֲלִים זֶה לְזֶה,
עַד שֶׁכֻּלָּם אוֹמְרִים: (יחזקאל ג) בְּרוּךְ
כְּבוֹד ה' מִמְּקוֹמוֹ.

כְּשֶׁמְזַדְּוֵג הַמֶּלֶךְ בְּמִלְכָּה, עוֹלָה
עֲטָרָה זוֹ וּמִתְיַשְׁבֵּת בְּרֵאשׁ
הַמֶּלְכָּה, וְאֵז יוֹרֶדֶת עֲטָרָה אַחַת
עֲלִיּוֹנָה קְבוּעָה שֶׁל כָּל אֶבֶן טוֹבָה,
וְכַפְתּוֹר וְפָרַח סְבִיבָה. בְּשִׁשָּׁה
גִּלְגָּלִים בָּאָה לְשֵׁשׁ צַדֵּי
הָעוֹלָם, שֵׁשׁ כְּנָפֵי נֶשֶׁר לּוֹקְחִים
אוֹתָהּ. בְּפִלְחֶיהָ חֲמִשִּׁים (פֶּלַח)
עֲנָבִים סְבִיבָה שֶׁחֻקְקָה בָּהּ הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, קְבוּעִים בְּאֶבֶן טוֹבָה,
לְבָן וְאֵדָם, יֶרֶק וְשָׁחַר, תְּכֵלֶת
וְאַרְגָּמָן. שֵׁשׁ מְאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה
זְרוֹיֹת לְכָל צַד וְצַד.

וְסִטְרָא. הַאי עֲטָרָא, נְהִירָא (כ"א טהירא) (כ"א טמירא)
בְּדִלּוּגֵין דְּאֹפִיר, בְּגִין יְקָרָא דְּמִלְכָּא, כְּמָה
דְּכַתִּיב, (ישעיה יג) אֹקִיר אָנוּשׁ מִפְּזוֹ וְגו'.

תַּחוֹת עֲטָרָא, תְּלִיין זְגֵי דְדֵהבָא בְּסַחְרְנָהָא, זְגָא
דְדֵהבָא מִסִּטְרָא דָא, וְזָגָא דְדֵהבָא
מִסִּטְרָא דָא, וְחַד רִמּוֹנָא. (כ"א בגי) כְּגוֹן הַהוּא
רִמּוֹנָא, אִית בָּהּ אֶלֶף זְגִין, וְכָל זְגָא מְנִייהו,
מִתְלַהֲטָא בְּסוּמְקָא בְּחַוּוֹרָא. הַהוּא רִמּוֹנָא
אַתְפְּלַג בְּפִלּוּגֵין אַרְבַּע, וְקִימָא פְּתִיחָא,
לְאַתְחַזְזָא זְגָהָא. תְּלַת מְאָה וְעֶשְׂרִין וְחֲמֵשׁ זְגִין
לְסִטְרָא דָא, וְכֵן לְכָל סִטְרָא וְסִטְרָא, עַד
דְּמִתְלַהֲטֵן אַרְבַּע סִטְרֵי עֲלֵמָא, מְחִיזוּ דְכָל פֶּלְכָא
וּפְלְכָא, וְאִינוּן אַקְרוּן פֶּלַח הָרִמּוֹן. כְּמָה דְכַתִּיב,
(שיר השירים ד) כְּפֶלַח הָרִמּוֹן רִקְתָּ מִבְּעַד לְצַמְתָּךְ.

אַרְבַּע גִּלְגָּלִין בְּפִלְחֵי אַרְבַּע זְרוֹיִן, נְטִלִין
בְּגִלְגוּלָא לְהַהוּא עֲטָרָא, וְכַד נְטִלִי
לָהּ, אֲזִדְקֶפֶן לְעִילָא. עַד דְּמָטוּ לְגִלְגוּלָא
דְּפִלְכָא עֲלָאָה, דְּנָהִים יִמְמָא וְלִילִיָא, מִתְחַבְּרִין
כָּל אִינוּן פְּלְכִין, וְנְטִלִין לְעֲטָרָא, וְזִקְפֶן לָהּ.
וְקָלָא דְּאִינוּן גִּלְגָּלִין, אֲשַׁתְּמַע בְּכִלְהוּ רְקִיעִין.
לְקַל נְעִימוֹתָא מִתְרַעֲשִׁין כָּל חִילֵי שְׁמַיָא,
וְכִלְהוּ שְׁאֲלִין דָּא לְדָא, עַד דְּכִלְהוּ אִמְרֵי (יחזקאל)
(ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְּקוֹמוֹ.

כַּד מְזַדְּוֵג מִלְכָּא בְּמִטְרוֹנִיתָא, סִלְקָא עֲטָרָא
דָא, וְאַתְיַשְׁבֵּת בְּרֵישָׁא דְּמִטְרוֹנִיתָא. כְּדִין
נְחִית חַד עֲטָרָא עֲלָאָה, קְבִיעָא דְכָל אֶבֶן טוֹבָא,
וְחִיזוּר וְשׁוּשָׁן, בְּסַחְרְנָהָא. בְּשִׁית גִּלְגָּלִין
אַתְנָא, לְשִׁית סִטְרִין דְּעֲלֵמָא, שִׁית גְּדַפִּין דְּנֶשֶׁר
נְטִלִין לָהּ. בְּפִלְכוּי חֲמִשִּׁין (כ"א פֶּלְכִין) עֲנָבִין
סַחְרְנָהָא, דְּגִלְיָה בָּהּ אִימָא עֲלָאָה. קְבִיעָאן
בְּאֶבֶן טוֹבָא, חַוּוֹר וְסוּמְקָ יֶרוּק וְאוּכָם תְּכֵלֵא
וְאַרְגָּוֹנָא. שִׁית מְאָה וְתְּלַת עֶשְׂרֵה זְרוֹיִין, לְכָל
סִטְרָא וְסִטְרָא.